

Akkervogel-beheer, realistisch of Don Quichote aan het werk ?

Akkervogels in Vlaanderen hebben het uitermate moeilijk, vele soorten gaan drastisch achteruit, staan op het punt om te verdwijnen, of houden het reeds een tijdje voor gezien. In Noord-West Brabant is dat niet anders, het broedbestand van bijvoorbeeld veldleeuwerik, patrijs, kneu en ringmus krijgt rake klappen terwijl zomertortel, graspieper en nog andere...quasi niet meer te vinden zijn als broedvogel... Redenen om deze evolutie te verklaren zijn te vinden in een akkernatuur die erg onder druk staat. Klimaatverandering speelt mogelijks een rol, maar vooral aantasting van open ruimte en hedendaagse landbouwmethodes zijn problematische factoren. Met name ook het steeds groeiende areaal van mais, zelfs in monocultuur, bedreigt vele soorten in hun voortbestaan.

Natuurpunt en andere terreinbeherende verenigingen halen mooie resultaten in natuurgebied, waar ze de biodiversiteit met succes ondersteunen. De akkernatuur valt hier echter zo goed als volledig buiten, terwijl zij het grootste deel uit maakt van het buitengebied, met onder meer ons bestand aan akkervogels. Wanneer we dit laatste willen behouden, moeten er extra maatregelen komen in dit buitengebied, zeg maar het landbouwgebied.

Naast specifieke beheermogelijkheden die voorzien zijn voor kern- en zoekgebieden (lees gebieden met belangrijke populaties of potentieel voor akkervogels), moeten we het in onze regio vooral hebben van algemene beheermogelijkheden zoals perceelrandenbeheer. De VLM kan zulke overeenkomsten afsluiten met landbouwers, steeds op vrijwillige basis. Ook gunstig voor meerdere soorten akkervogels, zijn de haagplantacties, bij ons veelal onder impuls van RLGC (Regionaal Landschap Groene Corridor)

Andere mogelijke impuls voor akkervogels, is de provinciale koestersoorten-campagne, vaak in de context van het "charter voor biodiversiteit" dat door een groot aantal gemeentes werd ondertekend. Dit charter wordt lokaal veelvuldig opgepikt, al dan niet binnen een opgerichte werkgroep voor biodiversiteit. Dit kan leiden tot interessante initiatieven en samenwerkingsverbanden, waarbij milieudienst, Regionaal Landschap, Wildbeheereenheden, landbouwers, socio-culturele verenigingen, Natuurpunt etc... mekaar ontmoeten.

Naast sensibilisering via thema-activiteiten, is een opmerkelijk resultaat van deze samenwerking, dat er momenteel in onze regio een twintigtal percelen zijn met één of andere vorm van akkervogelbeheer. Het betreft vaak percelen van privé-eigenaars of gemeentelijke gronden, maar hoopgevend is ook dat verschillende landbouwers hun medewerking verlenen, uiteraard binnen een voor hun correcte en haalbare administratieve registratie.

Ook de vogelwerkgroep NW-Brabant is verheugd over dit eerste resultaat, en participeert actief bij het realiseren van dergelijke percelen. Bovendien stelt zij haar kennis van akkervogels ter beschikking, en verbindt zich er toe om al deze percelen te monitoren, met later een bilan van effectiviteit en evolutie. Dit betekent onder meer: studie en informatieopvolging, nadenken over zaaimengsels en doelsoorten, maar vooral ontegenwoordig veel uren in weer en wind de boer op, om te gaan kijken wat er op die percelen gebeurt.

En wat gebeurt er nu effectief op die percelen? Zij kunnen verschillend van aard zijn, maar hebben tot doel om dekking, rust en voedsel te voorzien. Op deze manier worden zowel broedkansen als overwintermogelijkheden aangeboden. Afhankelijk van de ligging hopen we vooral vinkachtigen, ringmussen en patrijzen te ondersteunen, uiteraard zijn we ook blij met de gorzen die we als overwinteraar hebben zien opduiken. Ook zijn er enkele percelen in open akkergebied die meer geschikt zijn voor veldleeuwerik en kwartel. Bovendien trekken de akkertjes 's winters roofvogels aan, waaronder de zeldzame blauwe kiekendief.

Tot slot: akkervogelbeheer in onze regio en elders, is uiteraard nuttig en nodig. Of het echt duurzaam en succesvol zal zijn, is nog maar de vraag. Waarschijnlijk ligt de enige en echte redding voor akkervogels in een aangepast Gemeenschappelijk Europees Landbouwbeleid met een visie op lange termijn, waarbij garanties

voor biodiversiteit in de akkernatuur ingebouwd zijn. In afwachting blijven wij gedoemd, al dan niet als onbegrepen Don Quichotes, te blijven strijden met alle mogelijke middelen, voor het bewaren van onze akkervogels.

Patrick Versonnen

NP-Asse – Vogelwerkgroep NW-Brabant